

על הפרק

בימים אלה של תחילת שנה חדשה ועם סיום פרק של 14 חודש מתחילת התוכנית הכלכלית ראוי שנערוך חשבון עם עצמנו וננסה גם לצפות את העתיד. מאז יוני '85 עלו מחירי החלב ומוצריו ב-101%, בעוד המדד הכללי עלה באותה תקופה ב-60% בלבד. מחירי החלב עלו איפוא ריאלית בשיעור של 25%. הגורם היחידי לעליה הריאלית במחיר החלב הוא ההפחתה המשמעותית של התמיכה הממשלתית במחירי החלב לצרכן (סובסידיה). שיעור התמיכה הממשלתית היה 66% בסוף יוני '85 ואילו כיום הוא מסתכם ב-12% בלבד מהמחיר לצרכן. באותה תקופה ירד ריאלית מחיר המטרה ליצרן ב-22%. בחששות כבדים ליוונו צעדי הממשלה. חששנו מירידה בשיווק, חששנו מערעור השיווק המאורגן והמתוכנן, חששנו מאבדן פרנסה לרפתנים. שלושה גורמים עיקריים נתנו לנו הכוח לעבור תקופה קשה זו ללא משבר:

□ שיווק – עם כל הביקורת שמושמעת, ובודאי יש מה לשפר מבחינת מגוון המוצרים, איכותם ודרך שיווקם, הרי יש לציין בהערכה רבה את מאמצי השיווק הבלתי נלאים של המחלבות ו"תנובה" בראשן יחד עם מועצת החלב, לשמור על יציבות הצריכה ואפילו גידול מה תוך עלית מחירים ריאלית של 25% והפחתת כושר קניה של האוכלוסיה. זהו השג מכובד ביותר שנותן בסיס לתקווה שבהמשך נחזור לתקופה של עליה בצריכה.

□ הורדת עלויות – מחיר המטרה ליצרן ירד ריאלית בשיעור של 22%. ירידת מחיר המטרה מיתן באופן ניכר את שיעור עלית המחירים אשר התחייב מירידת התמיכה הממשלתית. את החלק העיקרי של הפחתת עלות ייצור החלב יש לזקוף לזכות ירידת מחירי הגרעינים ועלית מחירי הבשר והוולדות, יחד עם המשך עלית הפיריון בענף.

□ שמירת התכנון – למרות שהכלי הבסיסי והעיקרי לשמירת התכנון (הלוא היא הסובסידיה) הוקעה חודו, מצאה המערכת – עם תנובה בראש ובשיתוף התנועות, משרד החקלאות, המרכז החקלאי, ה.מ.ב. והחקלאים בשטח – את הכוח והכלים לשמירת התכנון בענף.

המשך היציבות והפיתוח של הענף דורש מכולנו, החל מהרפתן במשקו וכלה באנשים המופקדים על הניהול, להמשיך ולשים דגש על אותם שלושה גורמים מרכזיים: שיווק אגרסיבי, הורדת עלויות הייצור, ושמירה קפדנית על ייצור מתוכנן. מתוך שלושת הגורמים היסודיים האלה נראה גורם התכנון כבעייתי מכולם. אם יש בקרבנו מי שחושב שאפשר לו לרוץ ליד העגלה, מחובתנו להבהיר לו שלא זאת הדרך. יש בממשלה מי שחושב שאפשר בלי סובסידיה, נאבק בעמדה זו בכל כוחנו. נייצר כל אחד בהתאם למכסתו ונדאג כולנו ביחד להגדלתה.

בברכת שנה טובה ומבורכת

אביק

תמונת השער: נוף אופייני לאזור בניגריה. שמה אנו מקווים לייצא מן הבקר שלנו בעתיד הקרוב. התרשמונו שאין נשקפת סכנה בריאותית לבקר חלב מגזע שחור-לבן מצד זבובי הצה-צה. לעומת זה, התכנון הכולל של המבנים, ההזנה ואירגון העבודה הינם תנאי חיוני להצלחת הפרויקט.